

Amgros vil bidrage til mere bæredygtig forsyning

Vi lever i en tid med væsentlige udfordringer.

Derfor har verdens lande vedtaget FN's verdensmål for en global bæredygtig udvikling. De har med Paris-aftalen forpligtet sig til at holde den globale temperaturstigning under to grader. Og i Danmark har regeringen sat et mål for, at vi skal være klimaneutrale i 2045.

Det kræver en stor indsats fra alle at nå disse mål. Derfor skal vi i Amgros også være med til at yde vores bidrag til en grønnere fremtid.

Vi forsyner de offentlige hospitaler med lægemidler for cirka ti milliarder kroner årligt. Den position skal vi bruge til at hjælpe regionerne med at nå deres klimamål. Amgros ejer desuden markedsføringstilladelserne til de særlige SAD-lægemidler, som sygehusapotekerne producerer. Derfor vil vi sammen med sygehusapotekerne også arbejde for en mere bæredygtig produktion.

Vi har en klar ambition om, hvor vi vil hen. Men vi har stadig meget at lære, og vi kender langt fra løsningerne på alle vores udfordringer. Derfor samarbejder vi gerne med dem, der vil bidrage til at gøre forsyningen af hospitalslægemidler og høreapparater mere bæredygtig.

Der er nok at tage fat på. Sundhedsområdet er ansvarligt for cirka seks procent af Danmarks samlede klimaaftryk. Medicinrester i spildevand fra produktion og forbrug af lægemidler indeholder stoffer, der er skadelige for mennesker og dyr. På regionernes klimaregnskaber udgør lægemidler omkring 20 procent af regionernes klimaaftryk. Affaldsmængderne fra de danske hospitaler er enorme - alene plastaffald udgør årligt 4.000 ton.

I Amgros har vi gennem flere år arbejdet på at gøre forsyningen af hospitalslægemidler mere bæredygtig. Det har vi, fordi vi ønsker at understøtte nuværende sundhedsbehov uden at bringe fremtidige generationers sundhed i fare.

Arbejdet med at bidrage til en mere bæredygtig forsyning af lægemidler vil utvivlsomt bringe os i nogle dilemmaer mellem hensynet til forsyningen af lægemidler på den ene side - og hensynet til vores miljø og den globale opvarmning på den anden. Men vi er fast besluttede på at finde balancerede løsninger, så forsyningssikkerhed og bæredygtighed ikke bliver to modstridende størrelser.

Vi fokuserer på fire områder

Som en central aktør i sundhedsvæsenet vil vi bruge vores indflydelse til at reducere negative miljø- og klimaeffekter af lægemidler og fremme ansvarlig virksomhedsadfærd i alle led i forsyningskæden – fra råvarer og fremstilling til distribution og behandling af patienten. Den opgave kan vi ikke løfte alene. Vi lykkes kun, hvis vi samarbejder med alle relevante aktører i sundhedsvæsenet. Både i og uden for landets grænser.

Med udgangspunkt i en dialog med vores interessenter har vi valgt at fokusere på klima, ansvarlig virksomhedsadfærd, cirkulær økonomi samt medicinrester i spildevand og antimikrobiel resistens.

Alle har vi få år til at bremse temperaturstigningen og den globale opvarmning. Derfor har vi valgt klima, som det område, vi vil prioritere højest. Også selv om det er et stærkt reguleret område, hvor Amgros stadig er ved at afdække, hvilke udbudskrav vi kan stille, og hvilken effekt disse krav måtte have på klimaet. Dertil kommer, at Amgros hele tiden skal have hensynet til forsyningssikkerhed for øje.

- *Klima*

Vi vil bidrage til at reducere lægemidlers påvirkning af klimaet gennem hele forsyningskæden.

Vores ambition er, at

- vi i 2023 analyserer, hvordan Amgros' forretning kan være med til at reducere hospitalslægemidlers klimaaftryk i hele forsyningskæden
- vi i 2024 vil udvikle mål for, hvordan Amgros bidrager til CO₂-reduktion
- vi fra 2024 løbende understøtter regionernes klimamål ved at levere data på effekten af vores klimaindsatser til regionernes klimastyringsmodel

Det gør vi, fordi lægemidler har et betydeligt CO₂-aftryk og fordi vores ejere i regionerne har ambitiøse klimamål.

Vi har igangsat en analyse af udvalgte hospitalslægemidlers klimaaftryk fra råvare til behandling. Analysen vil vi bruge til at udvikle nye udbudskriterier.

Derudover vil vi udvikle bedre klimaberegninger for hospitalslægemidler og høreapparater til regionernes arbejde med klimaregnskaber og deres klimastyringsmodel. Det vil vi gøre efter samme metode som regionerne.

Amgros vil fortsætte med at udrulle de fælles nordiske kriterier for mere bæredygtig emballage på alle lægemidler.

Sideløbende vil vi arbejde med andre initiativer, der kan være med til at reducere lægemidlers klimaaftryk. Her vil vi se på de fysiske indlægssedler, da de både har et klimaaftryk fra selve papiret, den øgede vægt i transporten og spild fra kassation af lægemidler, når informationer i indlægssedlen skal opdateres.

Det vil vi blandt andet gøre ved i 2023 at fortsætte dialogen med Lægemiddelstyrelsen om at erstatte de fysiske indlægssedler med elektroniske. I 2023 vil vi fortsætte dialogen med Nordisk Lægemiddelforum om at gøre dette til en fælles indsats i alle de nordiske lande.

Vi vil i 2023 fortsætte det tætte samarbejdet med sygehusapotekerne om mere energieffektiv produktion af de såkaldte SAD-lægemidler, som sygehusapotekerne producerer, og Amgros ejer markedsføringstilladelserne til.

For at nå i mål vil vi samarbejde med de aktører i vores forsyningskæde, som effektivt kan reducere klimabelastningen i hele lægemidlets livscyklus. Både i og uden for landets grænser.

- *Ansvarlig virksomhedsadfærd*

Vi vil i hele vores forretning respektere miljø, menneskerettigheder og anti-korruption.

Vores ambition er, at

- vi i 2024 vil have implementeret en due diligence-proces i Amgros, der følger OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder og FN's vejledende principper for menneskerettigheder og erhvervsliv

- vi i 2024 vil stille krav til vores leverandører af lægemidler og høreapparater om, at de også efterlever OECD's og FN's retningslinjer

Det vil vi gøre, fordi de produkter, Amgros køber ind, bliver produceret i mange forskellige lande under meget forskellige forhold. Som forvalter af offentlige midler har vi en særlig forpligtelse til at følge internationale retningslinjer for ansvarlig virksomhedsadfærd.

Formålet med due diligence-processen er at identificere, forebygge, afhjælpe og redegøre for negative virkninger på menneskerettigheder og miljø i vores forsyningskæde. Vi vil derfor gennemgå egne procedurer og aftaler samt stille krav til vores leverandører.

Sideløbende vil vi arbejde internationalt med at sætte fokus på ansvarlig virksomhedsadfærd inden for lægemidler - herunder i særlig grad i Nordisk Lægemedelforum.

- o *Cirkulær økonomi*

Vi vil bidrage til at reducere forbrug og øge genanvendelse af emballage samt reducere spild af medicin – og dermed understøtte FN's verdensmål om ansvarligt forbrug og produktion.

Vores ambition er, at

- vi indarbejder de nordiske kriterier for mere bæredygtig emballage i alle vores udbud
 - o fra 2025 vil vi stille krav i alle vores udbud om, at al sekundær og tertiær emballage skal være designet, så det kan genanvendes
 - o fra 2030 vil vi stille krav i alle vores udbud om, at minimum 60 procent af al sekundær og tertiær emballage på de produkter, Amgros køber, skal være lavet af genanvendte eller bæredygtige materialer
 - o fra 2030 vil vi stille krav i vores udbud om, at der ikke indgår PVC i emballagen

Det vil vi gøre, fordi de danske hospitaler genererer store mængder emballageaffald - herunder omkring 4.000 ton plastaffald om året.

Som en del af vores internationale strategi vil vi arbejde med at udbrede de nordiske kriterier for mere bæredygtig emballage til resten af Europa – med særligt fokus på organisationer, der køber lægemidler.

I samarbejde med sygehusapotekerne har vi i 2023 påbegyndt arbejdet med at kortlægge medicinspild. På den baggrund vil vi sammen komme med forslag til at reducere medicinspildet på hospitalerne.

- o *Medicinrester i spildevand og antimikrobiel resistens*

Vi vil bidrage til at forebygge medicinrester i vandmiljøet og antimikrobiel resistens – både i forbindelse med fremstilling og ordination af lægemidler. Og dermed understøtte FN's verdensmål om rent vand og bæredygtig produktion.

Vores ambition er, at

- vi i 2023 vil udarbejde vores egen prioriterede liste med udgangspunkt i OECD's liste over særlige miljøbelastende lægemidler
- vi fra 2024 vil indarbejde specifikke miljøkrav i mindst et udbud pr. år. Her vil vi tage udgangspunkt i vores egen prioriterede liste – og starte med antibiotika
- vi i 2024 vil indgå i dialog med relevante samarbejdspartnere om at nedbringe brugen af miljøbelastende lægemidler

Det vil vi gøre, fordi WHO vurderer, at cirka fem millioner mennesker hvert år dør direkte eller indirekte på grund af antimikrobiel resistens på verdensplan. Og tallet er stigende. Dertil kommer, at spildevand med medicinrester indeholder stoffer, der er skadelige for mennesker og dyreliv.

Når vi har udviklet vores egen prioriterede liste over særligt miljøbelastende lægemidler, vil vi som en af de første indsatser udvikle fælles nordiske kriterier for fremstilling af antibiotika. Det vil vi gøre med vores søsterorganisationer i Nordisk Lægemiddel Forum.

Vi vil indhente internationale erfaringer - fra blandt andet Sverige - med at bruge ordination til at nedbringe brugen af miljøbelastende lægemidler. Her vil vi samarbejde med nationale interessenter som lægeforeningen, lægevidenskabelige selskaber, sygehusapotekerne, lægemiddelkomitéer med flere.

Vi samarbejder med alle relevante aktører

De initiativer, som Amgros vil sætte i gang, bygger på de erfaringer, vi har fået fra de første nationale og fælles nordiske udbud på lægemidler, hvor vi ud over pris også har vægtet miljø. Men de bygger også på erfaringer fra dialoger med vores kollegaer i regionerne samt interessenter hos industri, udenlandske samarbejdsfora og myndigheder. Flere af initiativerne er udviklet i faglige fora mellem sygehusapotekerne og Amgros.

Nogle af initiativerne vil primært blive løftet i Amgros. Andre vil blive løftet i samarbejde med nationale og internationale aktører som fx sygehusapotekerne, regionerne, lægevidenskabelige selskaber, industrien og Nordisk Lægemidelforum.

Vi deler gerne af vores erfaring og vil løbende fortælle om vores succeser og udfordringer. Vi er mange, der skal blive klogere og ændre adfærd for at bidrage til en mere bæredygtig udvikling.

August / 2023